

26 Ιουνίου, 1992

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

G. E. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΣ LTD ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 1181/91).

Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο — Περισσότεροι αιτητές στο ίδιο δικόγραφο — Δυνατόν όταν συνδέονται με τον δεσμό της ομοδικίας— Έννοια ομοδικίας — Προσβολή με το ίδιο δικόγραφο περισσότερων διοικητικών πράξεων — Οι πράξεις πρέπει να είναι συναφείς — Έννοια συνάφειας — Αποτέλεσμα μη ύπαρξης ομοδικίας ή συνάφειας — Προσφυγή παραδεκτή, μόνο αναφορικά με την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη. 5

Αντικείμενο της παρούσας προσφυγής ήταν τρεις διοικητικές πράξεις, οι εξής: 10

α) Απόφαση επιβολής επαγγελματικού φόρου στον αιτητή 1,

β) απόφαση επιβολής επαγγελματικού φόρου στον αιτητή 2, και 15

γ) απόφαση επιβολής τέλους σκυβάλων στον αιτητή 1.

Το Δικαστήριο αυτεπάγγελα ήγειρε θέμα παραδεκτού της προσφυγής αναφορικά με την ομοδικία των αιτητών και των αποφάσεων που προσβάλλονταν. 20

Ο δικηγόρος των αιτητών ισχυρίστηκε πως οι αποφάσεις ήταν συναφείς γιατί είχαν εκδοθεί από το ίδιο διοικητικό όργανο. Περαιτέρω, δε, επιχειρηματολόγησε πως αν υπήρχε νομικό ελάττωμα, θάπρεπε, βάσει του Κανονισμού 19 του περί Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού 25

Δικαστηρίου 1962, το Δικαστήριο να εκδώσει διαταγή χωρισμού του δικογράφου.

5 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή στην έκταση που αφορούσε τον δεύτερο αιτητή και την επιβολή τέλους σκυβάλων στον πρώτο αιτητή, αποφάσισε ότι:

10 Η αίτηση ακυρώσεως, με βάση το Άρθρο 146 του Συντάγματος, ασκείται ξεχωριστά από κάθε αιτητή. Περισσότεροι αιτητές μπορούν να ενωθούν στο ίδιο δικόγραφο, όταν συνδέονται με το δεσμό της ομοδικίας, όταν όλοι οι αιτούντες έχουν κοινό έννομο συμφέρον, θεμελιώνουν το αίτημά τους στην ίδια πραγματική και νομική κατάσταση και

15 προβάλλουν κοινούς λόγους ακυρώσεως κατά της ίδιας πράξης ή παράλειψης.

20 Με πρόσφατη νομολογία - (ΣΕ 129/1987, 2603/1987, 1617/1988) - το Ελληνικό Συμβούλιο Επικρατείας έχει διευρύνει την έννοια της ομοδικίας. Δέχτηκε ότι υπάρχει ομοδικία και στην περίπτωση που περισσότεροι αιτητές με το ίδιο δικόγραφο προσβάλλουν περισσότερες αντίστοιχες πράξεις ή παραλείψεις για τους ίδιους λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι δηλαδή, στηρίζονται στην ίδια νομική και πραγματική βάση.

25 Δεν χωρεί προσφυγή με το ίδιο δικόγραφο εναντίον περισσότερων της μιας αυτοτελούς διοικητικής πράξης, οι οποίες δεν είναι συναφείς.

30 Η προσφυγή είναι παραδεκτή μόνο αναφορικά με την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη.

35 Πράξεις ή αποφάσεις θεωρούνται συναφείς, εάν η μία πράξη αποτελεί προϋπόθεση της άλλης, ή αφορούν τον ίδιο αιτητή, στηρίζονται στις ίδιες διατάξεις του Νόμου, έχουν ταυτόσημη αιτιολογία και εξεδόθησαν στην ίδια διοικητική διαδικασία από το ίδιο όργανο.

40 Στην παρούσα υπόθεση, με βάση τις πιο πάνω αρχές, οι αιτητές δεν έχουν κοινό έννομο συμφέρον, ούτε θεμελιώνουν τα αιτήματά τους στην ίδια πραγματική και νομική κατάσταση.

45 Δεν υπάρχει δεσμός ομοδικίας μεταξύ τους και, ως εκ τούτου, η προσφυγή, στην έκταση που αφορά τον δεύτερο αιτητή, είναι απαράδεκτη.

Οι αποφάσεις που προσβάλλονται από τον πρώτο αιτητή έχουν ως μόνο κοινό το ότι εξεδόθησαν από το ίδιο όργανο - το Δήμο στην άσκηση των εξουσιών του με βάση το Νόμο. Η μια απόφαση αναφέρεται σε επαγγελματικό φόρο και η άλλη σε ανταποδοτικό τέλος σκυβάλων. Τα κριτήρια, τόσο τα 5
πραγματικά, όσο και τα νομικά, για την επιβολή τους είναι διάφορα και στηρίζονται σε διαφορετικές νομικές πρόνοιες.

Ούτε το αιτιολογικό, ούτε το διστακτικό, ούτε το αντικείμενό τους ταυτίζονται. 10

Εν όψει των πιο πάνω, οι αποφάσεις που προσβάλλονται δεν είναι συναφείς. Δεν είναι επιτρεπτό να προσβληθεί η νομιμότητά τους με το ίδιο δικόγραφο. Η επιτακτική 15
ανελαστική προθεσμία προσβολής τους, με βάση την παράγραφο 3 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, έχει εκπνεύσει πριν πολύ χρόνο.

Η προσφυγή παραμένει ισχυρή μόνο αναφορικά με τον πρώτο αιτητή για την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση - την 20
απόφαση για επιβολή επαγγελματικού φόρου.

*Η προσφυγή επιτυγχάνει μερικώς με
έξοδα.*

25

Αναφερόμενες Υποθέσεις:

*Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας, Σε 129/1987, 2603/1987,
1617/1988.*

30

*Βιολάρης και Άλλοι ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγρού (1992) 4
Α.Α.Δ. 1456.*

Georgiou v. Republic (1987) 3 C.L.R. 400.

Σιμιλλή και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 463.

35

Διακόπουλος και Άλλος ν. P.I.K. (1990) 3 Α.Α.Δ. 1366.

Αρσαλίδης ν. Α.ΤΗ.Κ. (1991) 4(B) Α.Α.Δ. 1601.

40

Κυριάκου και Άλλοι ν. Α.ΤΗ.Κ. (Αρ.2) (1991) 4(Γ) Α.Α.Δ. 1822.

Πογιατζής ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 20.

Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας, 1933 Β' III, 554, Υπ. Αρ.

865/1933.

Προσφυγή

5 Προσφυγή κατά της απόφασης του καθ' ου η αίτηση Δήμου για την επιβολή επαγγελματικού φόρου στον αιτητή 1 και 2 και μέλους σκυβάλων στον αιτητή 1.

10 Α. Νεοκλέους, για τους αιτητές.

Γ. Ποταμίτης, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

15 ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Η προσφυγή αυτή, που καταχωρίστηκε από δυο αιτητές, προσβάλλει τρεις αποφάσεις: Απόφαση επιβολής επαγγελματικού φόρου στον αιτητή 1, απόφαση
20 επιβολής επαγγελματικού φόρου στον αιτητή 2 και απόφαση επιβολής τέλους σκυβάλων στον αιτητή 1.

25 Το Δικαστήριο αυτεπάγγελτα ήγειρε ζήτημα παραδεκτού της προσφυγής, αναφορικά με την ομοδιμία των αιτητών και των αποφάσεων που προσβάλλονται.

30 Ο δικηγόρος των αιτητών ισχυρίστηκε ότι η συνένωση των δυο αιτητών στην ίδια προσφυγή συνιστά παρατυπία και όχι ακυρότητα και, με βάση τη Δ.64 των Κανονισμών Πολιτικής Δικονομίας, δεν επηρεάζει την πρόοδο της προσφυγής.

35 Αναφορικά με την προσβολή πέραν της μιας απόφασης με την ίδια προσφυγή, ισχυρίστηκε ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις είναι συναφείς, γιατί εξεδόθησαν από το ίδιο όργανο, με βάση τους περί Δήμων Νόμους του 1985 έως 1991, (ο "Νόμος").

40 Περαιτέρω, επιχειρηματολόγησε ότι, εάν υπάρχει νομικό ελάττωμα στην προσβολή δυο διοικητικών πράξεων, αυτό είναι τυπικό νομικό ελάττωμα και κάλεσε το Δικαστήριο, με βάση τον Κανονισμό 19 του περί Διαδικαστικού Κανονισμού του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου 1962, να εκδώσει διαταγή

χωρισμού του δικογράφου, δηλαδή, το αίτημα ακυρώσεως της δεύτερης διοικητικής πράξης να εγερθεί με ξεχωριστή αίτηση ακυρώσεως.

Ο δικηγόρος του Δήμου επιχειρηματολόγησε ότι δεν υπάρχει δεσμός ομοδικίας μεταξύ των αιτητών και οι πράξεις που προσβάλλονται δεν είναι συναφείς. 5

Η αίτηση ακυρώσεως, με βάση το Άρθρο 146 του Συντάγματος, ασκείται ξεχωριστά από κάθε αιτητή. Περισσότεροι αιτητές μπορούν να ενωθούν στο ίδιο δικόγραφο, όταν συνδέονται με το δεσμό της ομοδικίας, όταν όλοι οι αιτούντες έχουν κοινό έννομο συμφέρον, θεμελιώνουν το αίτημά τους στην ίδια πραγματική και νομική κατάσταση και προβάλλουν κοινούς λόγους ακυρώσεως κατά της ίδιας πράξης ή παράλειψης. Στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σελ. 273-274, αναφέρεται:- 10 15

"Σημειούται ότι ομοδικία δεν υφίσταται εκεί όπου η προσβαλλομένη πράξις εμφανίζεται μεν ως ενιαία, διαλαμβάνει όμως πράγματι πλείονας αυτοτελείς πράξεις: 606 (42), 1323 (48), 589 (36), 1904 (55). Μη συντρεχούσης ομοδικίας η αίτησις ακυρώσεως είναι τύποις δεκτή ως προς τον πρώτον εκ των εν τη αιτήσει αναφερομένων αιτούντων: 252 (33), 2129 (52), 1662 (56)." 20 25

Με πρόσφατη νομολογία - (ΣΕ 129/1987, 2603/1987, 1617/1988) - το Ελληνικό Συμβούλιο Επικρατείας έχει διευρύνει την έννοια της ομοδικίας. Δέχτηκε ότι υπάρχει ομοδικία και στην περίπτωση που περισσότεροι αιτητές με το ίδιο δικόγραφο προσβάλλουν περισσότερες αντίστοιχες πράξεις ή παραλείψεις για τους ίδιους λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι, δηλαδή, στηρίζονται στην ίδια νομική και πραγματική βάση - (βλ. Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας 1987, Ευρετήριο, σελ. 173 και Επαμεινώνδα Π. Σπηλιωτοπούλου - "Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου" - Πέμπτη Έκδοση, 1991, σελ. 517-518. Βλ., επίσης, **Γιώργος Βιολάρης και Άλλοι ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγρού**, Υπόθεση Αρ. 276/89, (Απόφαση δόθηκε στις 22 Απριλίου, 1992)). 30 35 40

- Το ζήτημα της ομοδικίας, στην προσβολή περισσότερων της μιας διοικητικής απόφασης με την ίδια προσφυγή, αποτέλεσε αντικείμενο σε μια σειρά Κυπριακών Αποφάσεων - (βλ. *Georghiou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 400· *Μαρία Σιμιλλή και Άλλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Υπόθεση Αρ. 813/88, (Απόφαση δόθηκε στις 14 Φεβρουαρίου, 1990)· *Ανδρέας Διακόπουλλος και Άλλος ν. Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου*, Υποθέσεις Αρ. 516/88 και 528/88, (Απόφαση δόθηκε στις 21 Απριλίου, 1990)· 5
10 *Νικόλαος Αρσαλίδης ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου*, Υπόθεση Αρ. 152/90, (Απόφαση δόθηκε στις 9 Μαΐου, 1991)· *Χρίστος Κυριάκου και Άλλοι ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου*, Υπόθεση Αρ. 289/90, (Απόφαση δόθηκε στις 31 Μαΐου, 1991)· και *Πάμπος Πογιατζής ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Υπόθεση Αρ. 1067/90, (Απόφαση δόθηκε στις 10 Ιανουαρίου, 1992).

Οι Κανόνες Πολιτικής Δικονομίας, λόγω της φύσεως και του σκοπού της διοικητικής δικαιοσύνης, δεν έχουν εφαρμογή στην ομοδικία την αναφερομένη στην προσβολή 20 περισσότερων της μιας διοικητικής πράξης με την ίδια προσφυγή.

Το Δικαστήριο εφαρμόζει τη δικονομία που ισχύει σε 25 χώρες που έχουν το ίδιο σύστημα διοικητικού δικαίου, όπως η Ελλάδα.

Δεν χωρεί προσφυγή με το ίδιο δικόγραφο εναντίον 30 περισσότερων της μιας αυτοτελούς διοικητικής πράξης, οι οποίες δεν είναι συναφείς.

Η προσφυγή είναι παραδεκτή μόνο αναφορικά με την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη.

35 Αναφορικά με το μέρος της προσφυγής που προσβάλλει άλλη πράξη, η οποία δεν είναι συναφής με την πρώτη, η προσφυγή είναι απαράδεκτη και απορρίπτεται.

40 Στην Υπόθεση Αρ. 865/1933 - Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας, 1933 Β' III, 554 - η Ολομέλεια του Ελληνικού Συμβουλίου της Επικρατείας, στις σελ. 556-557 είπε:-

"Επειδή ο ισχυρισμός του παρεμβαίνοντος, ότι η παρά

του αιτούντος προσβολή δι' ενός δικογράφου δύο αυτοτελών διοικητικών πράξεων ουδεμίαν έχουσών, ως ισχυρίζεται, σχέσιν ή συνάφειαν προς αλλήλας, εφ' όσον η μεν αφορά εις την άδειαν λειτουργίας εργοστασίου του παρεμβαίνοντος, η δε εις την παύσιν λειτουργίας του εργοστασίου του αιτούντος, καθιστά άκυρον και συνεπώς απαράδεκτον το δικόγραφο, αβάσιμος κρίνεται και συνεπώς απορριπτέος, διότι και εάν ήθελε γίνη δεκτόν ότι δεν υφίσταται συνάφεια μεταξύ των ενιαίως προσβληθεισών δύο διοικητικών πράξεων, το γεγονός τούτο δεν συνεπάγεται ολοσχερή ακυρότητα του δικογράφου της αιτήσεως, αλλά παραμένει τούτο, εν πάση περιπτώσει, ισχυρόν διά την πρώτην των προσβαλλομένων πράξεων, ως προς ην υπάρχουν πάντα τα στοιχεία του νόμου ήτοι της υπ' αριθ. 44794 της 20 Ιουνίου 1933 αποφάσεως του Υπουργού της Συγκοινωνίας, ήτις αποτελεί και το αντικείμενον της παρούσης αποφάσεως, όσον δ' αφορά ετέραν υπ' αυτού αρχικώς διά του ιδίου δικογράφου προσβληθείσαν πράξιν, υπ' αριθ. 65465 από 26 Αυγούστου 1933 του αυτού Υπουργού, ο αιτών υπέβαλε και αυτοτελή αίτησιν, συμπληρούσαν τας ελλείψεις της πρώτης, ήτις εξετάζεται κατ' ίδιαν εν ετέρα ταυτοχρόνω αποφάσει του Συμβουλίου τούτου." 5 10 15 20

(Βλ. Θ. Τσάτσου "Η Αίτησις Ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας", Έκδοση Τρίτη, παράγραφοι 25-26, σελ. 68· Μιχ. Δένδια "Διοικητικόν Δίκαιον", Τόμος Γ', σελ. 300-301· Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σελ. 273-274.) 25 30

Πράξεις ή αποφάσεις θεωρούνται συναφείς, εάν η μία πράξη αποτελεί προϋπόθεση της άλλης, ή αφορούν τον ίδιο αιτητή, στηρίζονται στις ίδιες διατάξεις του Νόμου, έχουν ταυτόσημη αιτιολογία και εξεδόθησαν στην ίδια διοικητική διαδικασία από το ίδιο όργανο. 35

Στην παρούσα υπόθεση, με βάση τις πιο πάνω αρχές, οι αιτητές δεν έχουν κοινό έννομο συμφέρον, ούτε θεμελιώνουν τα αίτηματά τους στην ίδια πραγματική και νομική κατάσταση. 40

Δεν υπάρχει δεσμός ομοδικίας μεταξύ τους και, ως εκ τούτου, η προσφυγή, στην έκταση που αφορά τον δεύτερο

αιτητή, είναι απαράδεκτη.

- 5 Οι αποφάσεις που προσβάλλονται από τον πρώτο αιτητή έχουν ως μόνο κοινό το ότι εξεδόθησαν από το ίδιο όργανο - το Δήμο - στην άσκηση των εξουσιών του με βάση το Νόμο. Η μια απόφαση αναφέρεται σε επαγγελματικό φόρο και η άλλη σε ανταποδοτικό τέλος σκυβάλων. Τα κριτήρια, τόσο τα πραγματικά, όσο και τα νομικά, για την επιβολή τους είναι διάφορα και στηρίζονται σε διαφορετικές νομικές
- 10 πρόνοιες. Ούτε το αιτιολογικό, ούτε το διατακτικό, ούτε το αντικείμενό τους ταυτίζονται.

- 15 Ενόψει των πιο πάνω, οι αποφάσεις που προσβάλλονται δεν είναι συναφείς. Δεν είναι επιτρεπτό να προσβληθεί η νομιμότητά τους με το ίδιο δικόγραφο. Η επιτακτική ανελαστική προθεσμία προσβολής τους, με βάση την παράγραφο 3 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, έχει εκπνεύσει πριν πολύ χρόνο.

- 20 Η προσφυγή παραμένει ισχυρή μόνο αναφορικά με τον πρώτο αιτητή για την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση - την απόφαση για επιβολή επαγγελματικού φόρου.

- 25 Για τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή απορρίπτεται, στην έκταση που αφορά το δεύτερο αιτητή και την επιβολή τέλους σκυβάλων στον πρώτο αιτητή.

- 30 Ο δεύτερος αιτητής να πληρώσει το 1/2 των εξόδων από την έναρξη της προσφυγής μέχρι σήμερα, τα οποία να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή, εκτός εάν, σε ένα μήνα από σήμερα, συμφωνηθούν μεταξύ των δικηγόρων.

Η προσφυγή επιτυγχάνει μερικώς με έξοδα.